דוח יחס כושר פירעון כלכלי של הפניקס חברה לביטוח בע"מ ליום 30.06.2022

הפניקס

תוכן העניינים

עמוד

רקע ודרישות גילוי 3

הגדרות 5

מתודולוגיית חישוב 7

סעיף 1 – יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון 11

סעיף 2 – מאזן כלכלי 13

סעיף 2 א' – מידע אודות מאזן כלכלי 15

סעיף 2 ב' – הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה 20

סעיף 3 – הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון 21

סעיף 4 – הון נדרש לכושר פירעון (SCR) 24

סעיף 5 – סף הון (MCR) 25

סעיף 6 – השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה 26

סעיף 7 – מגבלות על חלוקת דיבידנד 27

רקע ודרישות הגילוי

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן – "**הוראות משטר כושר פירעון כלכלי**"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 2022-1-8 - להלן "**הוראות הגילוי**".

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי קובעות מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון (SCR), במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון.**

ההון העצמי המוכר, מורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר מטיל מגבלות על הרכב הון עצמי המוכר לעניין SCR ו MCR (ראה להלן), כך ששיעור הון רובד 1 נוסף לא יעלה על 20% מהון רובד 1 וכך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR ללא הוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות ולא יעלה על 50% מה-SCR תחת הוראות הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות.

ההון המוכר מושווה להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- סף הון מינימלי (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון המוכר וההון הנדרש מחושבים באמצעות נתונים ומודלים המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. חישובים אלה מאופיינים ברמת מורכבות גבוהה.

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי כוללות, בין היתר, הוראות מעבר והתאמת תרחיש מניות כדלהלן:

א. בחירה באחת מהחלופות הבאות:

1. פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן – "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.
2. הגדלת ההון המוכר באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ג' להלן. סכום הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן – "ניכוי בתקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה השנייה של שימוש בניכוי בתקופת הפריסה וזאת לאחר שקבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

ב. בנוסף לאמור בסעיף א' לעיל, משטר כושר פירעון כלכלי כולל דרישת הון מוקטנת שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

א. הגדרות

החברה	-	פניקס חברה לביטוח בע"מ.
הוראות משטר כושר פירעון כלכלי	-	הוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (חוזר סולבנסי), על הבהרותיו.
אומדן מיטבי (Best Estimate)	-	צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	-	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	-	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)	-	הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	-	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון עצמי מוכר	-	סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	-	עודף נכסים על התחייבויות במאזן הכלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח ועד ליום פרסומו לראשונה של הדוח.
הון רובד 1 נוסף	-	שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 2	-	מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1 והון שלישוני מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הממונה	-	הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	-	השפעת המתאם החלקי בין סיכונים שונים במודל על סכימתם, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
יחס כושר פירעון	-	היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.

התאמה סימטרית (SA)	- רכיב אנטי מחזורי שנועד להתאים את ההון הנדרש בשל סיכון מניות לשינויים שחלו ברמת מחירי המניות, כמפורט בהוראות בחלק ג בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
התאמת תרחיש מניות	- דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
מאזן כלכלי	- מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
מרווח סיכון (RM)	- משקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
ניכוי בתקופת הפריסה ("סכום הניכוי")	- סכום המנוכה מעתודות הביטוח במהלך תקופת הפריסה, כמפורט בסעיף 2א'(2) להלן ובהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
סף הון מינימלי (MCR)	- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח המחושב בהתאם לפרק ג' של חוזר סולבנסי.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	- Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות קיימים הנובע מפרמיות עתידיות.
תקופת פריסה	- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, תקופה שהינה עד ליום 31 בדצמבר 2032.
UFR	- Ultimate Forward Rate – שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מתאם תנודתיות (VA)	- רכיב המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מבוקר	- המונח מתייחס לביקורת רואה חשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
תקנות כללי השקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012.
ריבית חסרת סיכון מותאמת	- עקום ריבית אשר נקבע על ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה הריאלית לפדיון של אג"ח מדינה ישראל, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

מתודולוגיית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2022 וליום 31 בדצמבר 2021, חושבו ונערכו בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן העיקרי. המאזן הכלכלי מייחס שווי אפסי לנכסים לא מוחשיים והוצאות רכישה נדחות וזאת למעט השקעה ב"אינשורטק" כהגדרתה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, אשר התקבל אישור הממונה לכך, כנדרש.

הגדלת ההון הכלכלי על פי הוראות המעבר

כאמור לעיל, החברה בחרה בחלופה הקיימת בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 ("הניכוי בתקופת הפריסה" או "סכום הניכוי"). לגבי הניכוי בתקופת הפריסה נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" (להלן "מכתב העקרונות"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) המיוחס להן (ללא התאמה לשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן לינארי עד ליום 31 בדצמבר 2032.

החברה מוודת כי יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהלום את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה ומגלמת לכל הפחות את הצפי להתכלות דרישות ההון (SCR) ומרווח הסיכון (Risk Margin) של התיק הקיים נכון למועד החישוב.

הניכוי בתקופת הפריסה יחושב מחדש בתקופות עוקבות במקרים הבאים:

(א) מדי שנתיים, לאחר קבלת אישור הממונה;

(ב) אם חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח;

(ג) בהתאם לדרישת הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז מתן האישור.

כמו כן, בסעיף 3 (ג) למכתב "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" מיום 15 באוקטובר 2020 (להלן - "מכתב העקרונות") נקבע כי חברת ביטוח תקבע מבחנים איכותיים וכמותיים למקרים בהם תערוך חישוב מחדש של הניכוי בתקופת הפריסה וחישוב מחדש של הניכוי בתקופת הפריסה יתבצע, לכל הפחות, במקרים הבאים:

1. שינוי מהותי בעקום הריבית חסרת הסיכון;
2. שינוי מהותי בערכם של נכסי החברה;
3. שינוי מהותי בהנחות דמוגרפיות ותפעוליות העומדות בבסיס חישוב עתודות הביטוח;
4. שינוי מהותי במבנה העסקים של החברה בגינם מחושב הניכוי בתקופת הפריסה;
5. שינוי מהותי בהסכמי ביטוח המשנה של העסקים בגינם מחושב הניכוי בתקופת הפריסה.

בהתאם להוראות סעיף קטן (א) לעיל, הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2021 חושב מחדש בחלוף שנתיים מחישובו לראשונה (לאחר אישור הממונה).

לאור שינויים מהותיים בעקום הריבית, יישום מחקר בנושא גיל יציאה לפרישה ושיעורי מימוש גמלה ("המחקר") ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי ומודל שיפורי תמותה לחברות הביטוח ולקרנות הפניסה ("החוזר"), אשר התרחשו בתקופה שבין יום 31 בדצמבר 2021, ובין תאריך החישוב, סברה החברה כי מתקיימים התנאים לחישוב מחדש של הניכוי לתקופת הפריסה נכון ל 30 ליוני, 2022. החברה קיבלה את אישור הממונה לחישוב מחדש. לפרטים נוספים בגין סכום הניכוי ראה סעיף 2א'(2) להלן.

לפרטים נוספים בדבר השינויים בעקום הריבית, המחקר והחוזר ראה סעיף 1א להלן.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תת רכיב סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט להלן. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות (ככל ורלוונטי).

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי חברת ביטוח רשאית להכיר בהתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה עד לגובה יתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי בתוספת נכס מס כנגד רווחים עתידיים עד ל-5% מהון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים העתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT (ביטוח בריאות קצר טווח) בלבד.

ג. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח הכספי של החברה ליום 30 ביוני 2022. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד הדיווח של החברה ליום 30 ביוני 2022 אם וככל שבוצעו.

בתקופת הדוח יישמה החברה מחקר בנושא גיל יציאה לפרישה ושיעורי מימוש גמלה ("המחקר"), בנוסף יישמה החברה חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי ומודל שיפורי תמותה לחברות הביטוח ולקרנות הפנסיה ("החוזר"). לפרטים נוספים בדבר המחקר והחוזר ראה סעיף 1א להלן.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחיות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

2. <u>השפעות מעשי חקיקה ורגולציה בתקופת הדוח</u>

תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות- עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה - בחודש יוני 2022 פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה". החוזר מפרט הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים על בסיס הנחות דמוגרפיות עדכניות. החוזר מתייחס, בין היתר, לשינוי בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. בנוסף, החוזר כולל לוח תמותה חדש לגמלאים של חברות ביטוח, אשר מתבסס, בין היתר, על ניסיון התמותה של גמלאים של חברות הביטוח. החברה עדכנה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס לוח התמותה החדש והשיפורים העתידיים בתוחלת החיים הכלולים בחוזר.
לפרטים נוספים ראו סעיף 1א' להלן.

3. <u>השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות</u>

א) תחום הביטוח נתון לשינויים תכופים בהסדרים התחיקתיים ובהוראות הרגולטוריות. ראה בקשר לכך סעיפים 2.1.2 2.3.1. בחלק ב' וסעיף 4.1 בחלק ד' בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2021 ובסעיף 2.2 ו 2.3 לדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על הרווחיות ותזרימי המזומנים של החברה וכפועל יוצא מכך על יחס כושר הפירעון הכלכלי שלה. חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון. לעניין זה , יש לציין שקיימת חוסר ודאות משמעותית בהקשר של השפעת יישומו של תקן חשבונאות בינלאומי IFRS17 על רכיביו השונים שיכנס לתוקף בישראל החל מהדוחות הכספיים ליום 1.1.2024. אופן היישום של תקן זה בדוחות הכספיים, עשוי להשפיע על תוצאות חישוב יחס כושר פרעון ואין ביכולת החברה בשלב זה להעריך את השפעה זו.

ב) בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה להתחייבויות תלויות לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה. לפרטים בדבר החשיפה לתביעות תלויות ליום 31 בדצמבר 2021 ראה ביאור 39 לדוחות הכספיים לשנת 2021. לעדכון בדבר התפתחויות בחשיפה זו לאחר תאריך הדיווח ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022.

ג) ביום 20 בספטמבר 2022, פרסם הממונה "תיקון הוראות החוזר המאוחד – שער 6 חלק 3 פרק 1 – עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות" (חוזר ביטוח 2022-1-13), להלן "חוזר עדכון תעריפים". בחוזר נקבעו תנאים לפיהם תוכל חברת ביטוח לעדכן את הפרמיה בפוליסות הוצאות רפואיות, מבלי שתחול חובה לקבל את אישור הממונה. החוזר חל על תכניות ביטוח הוצאות רפואיות פרט שישווקו או שיחודשו לאחר מועד פרסום החוזר. בהתאם, יחול החוזר על פוליסות הוצאות רפואיות אשר נמכרו החל מיום 1 לפברואר 2016 (החל ממועד חידושם הקרוב).

החברה בוחנת את אופן הכללת חוזר עדכון התעריפים במסגרת חישוב יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2022.

לחוזר עדכון תעריפים צפויה השפעה חיובית על יחס כושר הפירעון של החברה, לאור אפשרות לבצע עדכון תעריפים עתידי במקרה של הרעה משמעותית בתוצאות הפוליסות הרלוונטיות, ובהתאם, הקטנת דרישת ההון, מרווח הסיכון (RM) והאומדן המיטבי בגין פוליסות אלו.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

א. יחס כושר פירעון כלכלי

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	בלתי מבוקר ובלתי סקור*)	מבוקר**)
	אלפי ש"ח	
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 3	14,471,436	14,212,110
הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4	7,156,530	7,666,458
עודף	7,314,906	6,545,652
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)	**202%**	**185%**
<u>השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:</u>		
גיוס מכשירי הון***	-	346,133
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	14,471,436	14,558,243
עודף	7,314,906	6,891,784
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)	**202%**	**190%**

* כל מקום בדוח זה בו מופיע "בלתי מבוקר ובלתי סקור" המונח מתייחס לכך שהיתרות ליום 30 ביוני 2022 לא בוקר ולא נסקרו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה.

** כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת רואה החשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 בדיקה של מידע כספי עתידי.

*** לאחר תאריך המאזן, ליום 30 ביוני 2022, הנפיקה החברה 400 מיליון ₪ הון רובד 2 אשר לא הוכרו בחישוב יחס כושר פירעון עקב המגבלה הכמותית. סכום הגיוס המצויין בגין 31 לדצמבר, 2021 מורכב מגיוס הון רובד 2 בסך של כ-270 מיליון ש"ח, שמתוכם לא הוכרו כ-8 מיליון ש"ח אשר חרגו מהמגבלה הכמותית תחת הוראות הפריסה, וכן מהזרמת הון בסכום של כ-84 מיליון ש"ח הנובע מהעברת חברת פניקלאס בע"מ מהפניקס אחזקות לפניקס ביטוח בניכוי דרישות הון. לפרטים נוספים בגין העברת חברת פניקלאס בע"מ ראה דיווח מיידי מיום 17 למאי 2022 (אסמכתא: 2022-02-048480).

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יחס כושר פירעון כלכלי ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 9 להלן.

הסברים לשינויים עיקריים בעודפי ההון וביחס כושר הפירעון הכלכלי לעומת אשתקד:

- במהלך תקופת הדוח חלה עליה מהותית בעקום הריבית חסרת הסיכון. עליית הריבית הגדילה באופן משמעותי את עודפי ההון וכן את יחס כושר הפירעון של החברה.

- במהלך תקופת הדוח יישמה החברה מחקר בנושא גיל יציאה לפרישה ושיעורי מימוש הגמלה ("המחקר"). המחקר משפיע על ההנחות המשמשות להערכת התחייבויות בפוליסות ביטוח חיים ולו השפעה חיובית של כ – 19% על יחס כושר פירעון תחת הוראות המעבר בתקופת הפריסה (לרבות ההשפעה על החישוב מחדש של סכום הניכוי לתקופת הפריסה).
- ביום 30 ביוני, 2022 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי ומדל שיפורי תמותה לחברות הביטוח ולקרנות הפנסיה ("החוזר"). החוזר משפיע על ההנחות המשמשות לחישוב התחייבויות ומקדמים בפוליסות ביטוח חיים ולו השפעה שלילית של כ – 6% על יחס כושר פירעון תחת הוראות המעבר בתקופת הפריסה (לרבות ההשפעה על החישוב מחדש של סכום הניכוי לתקופת הפריסה).
- החברה חישבה מחדש את שווי סכום הניכוי לתקופת הפריסה ליום 30 ביוני 2022 (בהתאם לאמור בסעיף ג' לעיל ולאור שינויים מהותיים בעקום הריבית, יישום המחקר ויישום החוזר) וקיבלה את אישור הממונה. כתוצאה מהחישוב מחדש כאמור, קטן סכום הניכוי ליום 30 ביוני 2022 באופן ניכר ובהתאם קטנו עודפי ההון ויחס כושר הפירעון של החברה. לפרטים נוספים בנושא חישוב מחדש של סכום הניכוי בשל פריסה ראה סעיף 2א'(2) להלן.
- תשואות שליליות בתיקי עמיתים ובתיק הנוסטרו הביאו לקיטון בהון רובד 1 של החברה, ומנגד הקטינו את דרישת ההון לאור קיטון בחשיפה לנכסי סיכון וכן קיטון בתרחיש מניות (קיטון ברכיב ההתאמה הסימטרית – "SA" בתרחיש הנגזר משינויים במדד תל-אביב 125). במצטבר, תשואות אלו השפיעו להקטנת עודפי ההון ויחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה.
- התכלות דרישת הון בגין מוצרי ביטוח קיימים בתחומי חיים ובריאות, מקטינה את ההון הנדרש לכושר פירעון, את מרווח הסיכון (RM) ובהתאם משפיעה חיובית על עודפי ההון ועל יחס כושר הפירעון של החברה.
- תוצאות יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני, 2022 כוללות דיבידנד במזומן בסך של 115 מיליון ₪ אשר שולם במהלך הרבעון השלישי לשנת 2022.
- לפרטים בדבר פעולות הוניות לאחר תאריך המאזן, ראה הערת שוליים בטבלה לעיל.

ב. סף הון (MCR)

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	בלתי מבוקר ובלתי סקור	מבוקר
	אלפי ש"ח	
סף הון (MCR) - ראה סעיף 5 א'	1,835,354	1,916,615
הון עצמי לעניין סף הון - ראה סעיף 5 ב'	11,260,239	11,024,131

סעיף 2 - מאזן כלכלי

	מידע אודות מאזן כלכלי	ליום 30 ביוני 2022		ליום 31 בדצמבר 2021	
		מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי
		בלתי מבוקר ובלתי סקור		מבוקר	
		אלפי ש"ח			
נכסים					
נכסים בלתי מוחשיים	3	762,425	170,219	737,837	182,549
הוצאות רכישה נדחות	4	1,665,776	-	1,546,640	-
רכוש קבוע		712,947	712,947	664,260	664,260
השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח					
חברות מוחזקות אחרות	5	1,292,677	1,184,083	1,218,919	1,050,901
סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח		1,292,677	1,184,083	1,218,919	1,050,901
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה		1,903,600	1,903,600	2,062,862	2,062,862
נדל"ן להשקעה – אחר		1,076,507	1,076,508	1,163,326	1,163,326
נכסי ביטוח משנה - ראה סעיף 2ב'	1	3,167,199	2,830,716	2,806,547	2,854,776
חייבים ויתרות חובה	10	1,704,235	1,633,868	1,296,998	1,208,197
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה		78,267,921	78,267,921	81,098,659	81,098,659
השקעות פיננסיות אחרות					
נכסי חוב סחירים		6,312,247	6,312,247	7,373,137	7,373,137
נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות	6	6,564,124	6,613,862	5,063,042	5,381,798
אג"ח מיועדות	7	7,542,200	10,287,990	7,283,101	10,508,179
מניות		2,144,175	2,144,175	2,602,173	2,602,173
אחרות		4,358,036	4,358,036	4,401,363	4,401,363
סך כל השקעות פיננסיות אחרות		26,920,782	29,716,310	26,722,816	30,266,650
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה		14,789,357	14,789,357	13,785,593	13,785,593
מזומנים ושווי מזומנים אחרים		1,981,770	1,981,769	1,701,538	1,701,538
נכסים אחרים				68,796	68,796
סך כל הנכסים		**134,245,196**	**134,267,298**	**134,874,791**	**136,108,107**
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה		**95,216,686**	**95,422,038**	**97,116,663**	**97,359,035**

	מידע אודות מאזן כלכלי	ליום 30 ביוני 2022		ליום 31 בדצמבר 2021	
		מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי
		בלתי מבוקר ובלתי סקור		מבוקר	
		אלפי ש"ח			
הון					
הון רובד 1 בסיסי		6,324,500	9,849,450	6,591,521	9,912,145
סך כל ההון		**6,324,500**	**9,849,450**	**6,591,521**	**9,912,145**
התחייבויות					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'	1,8	24,403,415	18,819,821	24,244,035	19,160,551
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'	1,8	93,188,956	90,010,667	95,691,151	93,633,187
מרווח סיכון (RM)	1	-	7,098,086	-	7,741,372
ניכוי בתקופת הפריסה	2		(3,554,314)		(4,710,468)
התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו	9	421,249	2,309,613	740,115	2,553,079
זכאים ויתרות זכות	4,10	2,711,309	2,571,719	2,544,900	2,414,757
התחייבויות פיננסיות	11	7,195,766	7,162,257	5,063,068	5,403,484
סך כל ההתחייבויות		**127,920,695**	**124,417,848**	**128,283,269**	**126,195,962**
סך כל ההון וההתחייבויות		**134,245,196**	**134,267,298**	**134,874,790**	**136,108,107**

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2021

- להסברים לגבי שינויים עיקריים בהון רובד 1, ראה סעיף 3 להלן.
- להרחבה בדבר שינויים בניכוי בתקופת הפריסה ראה סעיף 2א'(2) להלן.

סעיף 2 א' – מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) <u>התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מרווח סיכון (RM) וחוזי השקעה ונכסי ביטוח משנה</u>

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהוון לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה הריאלית לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שפעילות החברה לא תשתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד1 לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 37 לדוחות הכספיים לשנת 2021.

מרווח סיכון (Risk Margin) – בנוסף להתחייבויות הביטוחיות על בסיס הערכה מיטבית מחושב רכיב של מרווח סיכון, המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת

התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, המחושבות על בסיס הערכה מיטבית, במלואן. מרווח הסיכון מחושב בהתאם להוראות הממונה על סמך שיעור עלות הון של 6% ומהווה בריבית חסרת סיכון מותאמת, אך ללא רכיב ה-VA ועל בסיס דרישות ההון הנוכחיות והעתידיות. דרישת ההון העתידית מחושבת על פי "שיטת גורמי הסיכון", על ידי שינוי רכיבי דרישת ההון שחושבו למועד הדיווח בהתאם להתפתחות החזויה של גורמי הסיכון שיוחסו להם. גורמים אלה נועדו לשקף את ההתפתחות של סיכוני המודל הסטנדרטי על פני ציר הזמן. התחשיב אינו לוקח בחשבון את דרישת ההון בגין סיכוני שוק.

<u>מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית</u>

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק. בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות (למשל שיעורי ביטולים) לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר לניסיון של השנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה, לרבות כתוצאה משינויים רגולטוריים עתידיים שעשויים להשפיע באופן מהותי.

<u>מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)</u>

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% בהתאם להנחיות משטר כושר פירעון כלכלי, ושיעור זה אינו בהכרח משקף את עלות ההון שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי דרישות ההון מבוססות על אותו המודל המשמש לחישוב ההערכה המיטבית לרבות מגבלותיו כפי שמתואר לעיל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המתבססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

א) הנחות כלכליות

- ריבית היוון – עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון") ובתוספת מרווח (VA), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) כפי שנקבע על ידי הממונה (להלן "ריבית היוון").
- שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים וביטוח בריאות ארוך טווח הינו זהה לריבית ההיוון (וזאת למעט הנחת התשואה בגין אג"ח מיועדות).

שיעור התשואה על אג"ח מיועדות מביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן. בהקשר זה יצוין כי בחודש פברואר 2022, פרסם הממונה טיוטה למנהלי חברות הביטוח שמטרתה לבחון את אופן ביצוע הקצאות אגרות חוב מיועדות, בהתאם לישום העתידי של תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS17. מכיוון שמדובר בטיוטה ראשונית בלבד וההוראות אינן סופיות, טרם ניתן להעריך השפעות אלו על יחס כושר הפירעון והמאזן הכלכלי.

ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות – החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון כמות כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

ג) <u>הנחות דמוגרפיות</u>

- ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות).
- תמותת גמלאים ופעילים.
- תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות.
- שיעורי מימוש במסלולי גמלא.

ד) <u>ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי</u>

אומדן ההתחייבויות הביטוחיות בענפים השונים בגין פוליסות שהורווחו מבוססת על ההפרשה למאזן. האומדן כולל הוצאות עקיפות, ואינו כולל מרווח סיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים שנלקחו בחשבון לצורך בדיקות הלימות העתודות עבור המאזן האמור.
בגין החלק שטרם הורווח העלות הינה על בסיס חישובי המאזן כאשר נלקח החלק הלא מורווח של התביעות התלויות (גם מאלו מנוכים מרווחי סיכון ומרווחים לא מפורשים נוספים).

(2) <u>ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה</u>

הניכוי בתקופת הפריסה ("הניכוי") מחושב, בהתאם להוראות הכלולות במשטר כושר פירעון כלכלי ובמכתב למנהלי חברות הביטוח: "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" מיום 15 באוקטובר 2020 (להלן –"**מכתב העקרונות**").

הניכוי מחושב כסכום ההפרשים החיוביים שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) (בניכוי התאמה לשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים לאותו מועד. הפרשים אלו מחושבים ברמת קבוצות מוצרים הומוגנים בהתאם להוראות הכלולות במכתב העקרונות. הניכוי האמור מופחת באופן לינארי במשך 13 שנה עד ליום 31 בדצמבר 2032.

החברה מוודת כי יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהלום את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה, ומגלמת לכל הפחות את הצפי להתכלות דרישות ההון (SCR) ומרווח הסיכון (Risk Margin) של התיק הקיים נכון למועד החישוב.

בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, כמתואר בסעיף ג' לעיל, סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2021 אשר חושב מחדש בחלוף שנתיים מחישובו לראשונה ועמד על סכום של 4,710 מיליוני ש"ח, לאחר ההפחתה הלינארית.

לאור השינויים המהותיים בעקום הריבית, יישום מחקר בנושא גיל יציאה לפרישה ושיעורי מימוש גמלה ("המחקר") ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי ומודל שיפורי תמותה לחברות הביטוח ולקרנות הפנסיה ("החוזר"), אשר התרחשו בתקופה שבין יום 31 בדצמבר 2021, ובין תאריך החישוב, חישבה החברה מחדש את סכום הניכוי לתקופת הפריסה ליום 30 ליוני 2022. בהתאם, סכום הניכוי בתקופת הפריסה אשר חושב מחדש, לאחר קבלת אישור הממונה, הינו 3,554 מיליוני ש"ח לאחר ההפתחתה הלינארית למועד זה.

נכסים והתחייבויות אחרים:

(3) **נכסים בלתי מוחשיים** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.למעט השקעה באינשורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

(4) **הוצאות רכישה נדחות** - בהתאם לחלק א פרק 2 סימן א', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(5) **השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר, המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי.
הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
בחברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.

(6) **נכסי חוב בלתי סחירים** - בהתאם לחלק א' פרק 1, בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

(7) **אג"ח מיועדות** – בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי בהתאם לשווין הכלכלי המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן. ראה גם סעיף 2א1א לעיל.

(8) **התחייבויות תלויות** - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ד.2.ב' לעיל.

(9) **התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות (בהתחשב בסכום הניכוי) במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים במשטר פירעון כלכלי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.

(10) **זכאים ויתרות זכות, חייבים ויתרות חובה** - בהתאם לחלק א' פרק 1 בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

(11) **התחייבויות פיננסיות** – חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2 ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

	ליום 30 ביוני 2022		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
	בלתי מבוקר ובלתי סקור		
	אלפי ש"ח		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	12,558,753	618,677	11,940,076
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	6,261,068	1,879,336	4,381,732
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	**18,819,821**	**2,498,013**	**16,321,808**
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	90,010,667	332,703	89,677,964
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	**108,830,488**	**2,830,716**	**105,999,772**

	ליום 31 בדצמבר 2021		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	13,138,785	610,284	12,528,501
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	6,021,766	1,869,275	4,152,491
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	**19,160,551**	**2,479,559**	**16,680,992**
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	93,633,187	375,217	93,257,970
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	**112,793,738**	**2,854,776**	**109,938,962**

<u>שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2021:</u>

- הקיטון בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה נובע ברובו מעליית ריבית חסרת הסיכון, יישום המחקר והחוזר כאמור בסעיף 1א' לעיל.
- הקיטון בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה, נובע ברובו מתשואות שליליות בתיקי עמיתים, כאמור בסעיף 1א' לעיל.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

	ליום 30 ביוני 2022			
	הון רובד 1			
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ
	בלתי מבוקר ובלתי סקור			
	אלפי ש"ח			
הון עצמי	9,849,450	1,182,601	3,636,831	14,668,882
ניכויים מהון רובד 1 (א)	(138,882)	-	-	(138,882)
הפחתות (ב)	-	-	-	-
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)	-	-	(58,564)	(58,564)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)	**9,710,568**	**1,182,601**	**3,578,267**	**14,471,436**
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	6,523,553			6,523,553

	ליום 31 בדצמבר 2021			
	הון רובד 1			
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
הון עצמי	9,912,145	1,296,569	3,571,301	14,780,015
ניכויים מהון רובד 1 (א)	(567,905)	-	-	(567,905)
הפחתות (ב)	-	-	-	-
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)	-	-	-	-
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)	**9,344,240**	**1,296,569**	**3,571,301**	**14,212,110**
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	6,787,011			6,787,011

<u>שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2021:</u>

- הון רובד 1 בסיסי הושפע לחיוב מעליית ריבית חסרת סיכון ויישום ה"מחקר". מנגד יישום ה"חוזר" כאמור בסעיף א1 וכן תשואות שליליות בתיקי הנוסטרו והעמיתים בתקופת הדוח, השפיעו באופן שלילי על הון רובד 1 בסיסי.
- בנוסף, השפיעו באופן חיובי על הון רובד 1 בסיסי, מכירות עסק חדש והתכלות דרישת ההון החיתומיות עבור עסק קיים (אשר מקטינה את רכיב ה-RM).
- חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 115 מיליון ₪, לאחר תאריך הדוח, הקטינה את הון רובד 1 בסיסי (כלולה בסעיף "ניכויים מהון רובד 1" בטבלה לעיל).
- הון רובד 1 נוסף הושפע באופן שלילי כתוצה מעליית ריבית חסרת סיכון במהלך תקופת הדוח.
- יתרת הון רובד 2 לעניין הון נדרש לכושר פירעון גדלה כתוצאה מגיוס של כ-270 מיליון ש"ח שבוצע בתקופת הדוח אשר קוזזה בעקבות עליית הריבית בתקופת הדוח ובעקבות חריגה ממגבלות כמותיות שנבעה מקיטון בדרישות ההון.

- לפרטים נוספים בדבר שינויים אלו, ראה סעיף 1 א' לעיל וכן סעיף 4 להלן.

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד– "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן – נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.

(ב) הפחתות – בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות – בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ד) <u>הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון</u>

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	בלתי מבוקר ובלתי סקור	מבוקר
	אלפי ש"ח	
הון רובד 1		
הון רובד 1 בסיסי	**9,710,568**	**9,344,240**
הון רובד 1 נוסף		
מכשירי הון רובד 1 נוסף	1,182,601	1,296,569
סך הון רובד 1 נוסף	**1,182,601**	**1,296,569**
סך הון רובד 1	**10,893,168**	**10,640,809**
הון רובד 2		
מכשירי הון רובד 2	1,600,228	1,444,620
מכשירי הון משני מורכב	1,629,682	1,704,914
מכשירי הון שלישוני מורכב	406,922	421,767
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית	(58,564)	
סך הון רובד 2	**3,578,267**	**3,571,301**
סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	**14,471,436**	**14,212,110**

- להסבר בגין שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר, 2021 ראה סעיף 3 לעיל.
- לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	דרישות הון	
	בלתי מבוקר ובלתי סקור	מבוקר
	אלפי ש"ח	
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)		
הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק *	5,005,862	5,339,168
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי	558,239	461,803
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים	2,980,146	3,305,793
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)	4,607,732	5,076,207
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי	1,225,277	1,163,279
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	(4,884,746)	(5,131,205)
הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים	85,110	91,275
סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR	**9,577,620**	**10,306,320**
הון נדרש בשל סיכון תפעולי	359,656	352,399
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה	(2,780,746)	(2,992,261)
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון	**7,156,530**	**7,666,458**

* בהתאמת תרחיש מניות.

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

<u>שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר, 2021:</u>

- הקיטון בהון הנדרש בשל רכיב סיכון שוק, נובע בעיקר מקיטון בנכסי הנוסטרו ובנכסי עמיתים לאור תשואות שליליות בתיקים אלו בתקופת הדוח. בנוסף, עצמת תרחיש מניות קטנה לאור קיטון ברכיב ההתאמה הסימטרית (SA) שנבע מתשואות שליליות אלו.
- הקיטון בהון הנדרש בגין רכיבי סיכון חיתום בביטוח חיים וחיתום בביטוח בריאות, נובע ברובו מהשפעות עליית הריבית והשלמת המחקר בנושא גיל יציאה לפרישה ושיעורי מימוש הגמלה אשר הקטינו את דרישת ההון, ומנגד, השפעת פרסום החוזר בנוגע לשיפורי תמותה, אשר הגדיל את דרישות ההון וקיזז חלק מהשפעות אלו (לפרטים נוספים בנוגע להשפעות הריבית, המחקר והחוזר, ראה בסעיף 1א' לעיל).
- בנוסף, שינויים בהון הנדרש לכושר פירעון מושפעים מהתכלות דרישת הון בגין מוצרי ביטוח קיימים אשר מקטינים את ההון הנדרש לכושר פירעון ומנגד, שיווק מוצרים חדשים אשר מגדילים את ההון הנדרש לכושר פירעון.

סעיף 5 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	בלתי מבוקר ובלתי סקור	מבוקר
	אלפי ש"ח	
סף הון לפי נוסחת MCR	1,835,354	1,797,312
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	1,789,133	1,916,615
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	3,220,439	3,449,906
סף הון (MCR)	**1,835,354**	**1,916,615**

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

	ליום 30 ביוני 2022		
	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	בלתי מבוקר ובלתי סקור		
	אלפי ש"ח		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3	10,893,168	3,578,268	14,471,436
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון*	-	(3,211,197)	(3,211,197)
הון עצמי לעניין סף הון	**10,893,168**	**367,071**	**11,260,239**

	ליום 31 בדצמבר 2021		
	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3	10,640,809	3,571,301	14,212,110
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון*	-	(3,187,979)	(3,187,979)
הון עצמי לעניין סף הון	**10,640,809**	**383,322**	**11,024,131**

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח משטר כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 6 – השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

	ליום 30 ביוני 2022				
	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	בלתי מבוקר ובלתי סקור				
	אלפי ש"ח				
סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)	112,374,259	(3,554,314)	-	-	115,928,574
הון רובד 1 בסיסי	9,710,568	2,339,094	-	-	7,371,474
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	14,471,436	2,339,094	-	60,595	12,071,748
הון נדרש לכושר פירעון	7,156,530	(1,215,220)	(422,430)	-	8,794,180

	ליום 31 בדצמבר 2021				
	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	מבוקר				
	אלפי ש"ח				
סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)	115,824,642	(4,710,468)	-	-	120,535,110
הון רובד 1 בסיסי	9,344,240	3,099,959	-	-	6,244,281
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	14,212,110	3,099,959	-	-	11,112,151
הון נדרש לכושר פירעון	7,666,458	(1,610,509)	(541,921)	-	9,818,889

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי, סעיף קטן 2 - ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה.

<u>שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021 בנוגע להשפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה:</u>

- חישוב מחדש של סכום הניכוי לתקופת הפריסה הוביל להקטנת השפעת ההכללה של סכום הניכוי בתקופת הפריסה. לפרטים נוספים, ראה סעיף 1 א' וסעיף 2 א' (2) לעיל.
- השפעת התאמת תרחיש מניות קטנה לאור הקיטון בחשיפה למניות וקיטון בעוצמת התרחיש לאור קיטון ברכיב ההתאמה הסימטרית (SA).
- להסבר בגין שינויים עיקריים נוספים לעומת 31 בדצמבר 2021, ראה סעיף 1 א' לעיל.

סעיף 7 – מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

דירקטוריון החברה קבע טווח מטרה ויעדים מינימליים ליחס כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II. טווח המטרה שנקבע עבור יחס כושר פירעון כלכל בטווח נע בין 150%-170% בו החברה שואפת להימצא במהלך תקופת הפריסה ובסיומה, בהתחשב בגובה הניכוי בתקופת הפריסה והפחתתו ההדרגתית.

בנוסף, נקבע יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, נקבע בשיעור של 135% וכן יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה, העתיד להגיע ל 135% בתום תקופת הפריסה בהתאם לתוכנית ההון של החברה. ביום 24 באוגוסט 2022, הגדיל דירקטוריון החברה את יעד יחס כושר פרעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה ב – 3 נקודות אחוז, משיעור של 108% לשיעור של 111% וזאת החל מיום 30 ביוני 2022.

נכון ליום 30 ביוני 2022, מועד החישוב, לחברה עודפי הון ביחס ליעדים שנקבעו, כמתואר בטבלה שלהלן.

מובהר בזאת, כי אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד ביעדים שנקבעו בכל עת.

<u>דיבידנד</u>

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "**המכתב**") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

<u>חלוקת דיבידנד</u>

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022 חילקה הפניקס ביטוח דיבידנד בסך 115 מיליון ש"ח בהתבסס על התוצאות המבוקרות של יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2021, וכן בהתאם לתוצאות אומדן, לא מבוקר ולא סקור, לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II ליום 31 במרץ 2022 לפרטים נוספים בגין חלוקת הדיבידנד כאמור, ראה דיווח מיידי מיום 25 באוגוסט 2022.

לאחר חלוקת דיבידנד ,כאמור לעיל, יחס כושר הפירעון הכלכלי של הפניקס ביטוח ויחס כושר הפירעון הכלכלי ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות עומדים ביעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה שקבע הדירקטוריון בשיעור של 111% ועומדות בטווח המטרה של 150%-170% בו החברה שואפת להימצא במהלך תקופת הפריסה ובסיומה, בהתחשב בגובה הניכוי בתקופת הפריסה והפחתתו ההדרגתית ולפיכך עומדת החברה בדרישות המכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017 בנוגע למגבלות לחלוקת דיבידנד, כאמור לעיל.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ועל יעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה בהתייחס ליחס כושר הפירעון המחושב ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות, כנדרש במכתב. כאמור, יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	בלתי מבוקר ובלתי סקור	מבוקר
	אלפי ש"ח	
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6	12,071,747	11,112,151
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6	8,794,180	9,818,889
עודף	3,227,567	1,293,262
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)	**137%**	**113%**
<u>השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:</u>		
גיוס מכשירי הון*	-	354,205
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	12,071,747	11,466,356
עודף	3,227,567	1,647,467
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)	**137%**	**117%**
<u>עודף ההון לאחר פעולות הוניות ביחס ליעד הדירקטוריון:</u>		
יעד יחס כושר פירעון מינימלי ללא הוראות המעבר	**111%**	**108%**
עודף הון ביחס ליעד	**2,310,207**	**861,956**

* לאחר תאריך הדיווח, ליום 30 ביוני 2022, הנפיקה החברה 400 מיליון ₪ הון רובד 2 אשר לא הוכרו בחישוב יחס כושר פירעון עקב המגבלה הכמותית. סכום הגיוס המצויין בגין 31 לדצמבר, 2021 מורכב מגיוס הון רובד 2 בסך של כ-270 מיליון ש"ח, וכן מהזרמת הון בסכום של כ-84 מיליון ש"ח הנובע מהעברת חברת פניקלאס בע"מ מהפניקס אחזקות לפניקס ביטוח בניכוי דרישות הון. לפרטים נוספים בגין העברת חברת פניקלאס בע"מ ראה דיווח מיידי מיום 17 למאי 2022 (אסמכתא: 2022-02-048480).

- להסבר בגין שינויים עיקריים לעומת אשתקד ראה סעיף 1א' לעיל.

29 בנובמבר, 2022

תאריך	בנימין גבאי יו"ר הדירקטוריון	אייל בן סימון מנהל כללי	אלי שוורץ משנה למנכ"ל, מנהל כספים ראשי	עמית נתנאל סמנכ"ל בכיר, מנהל סיכונים ראשי